

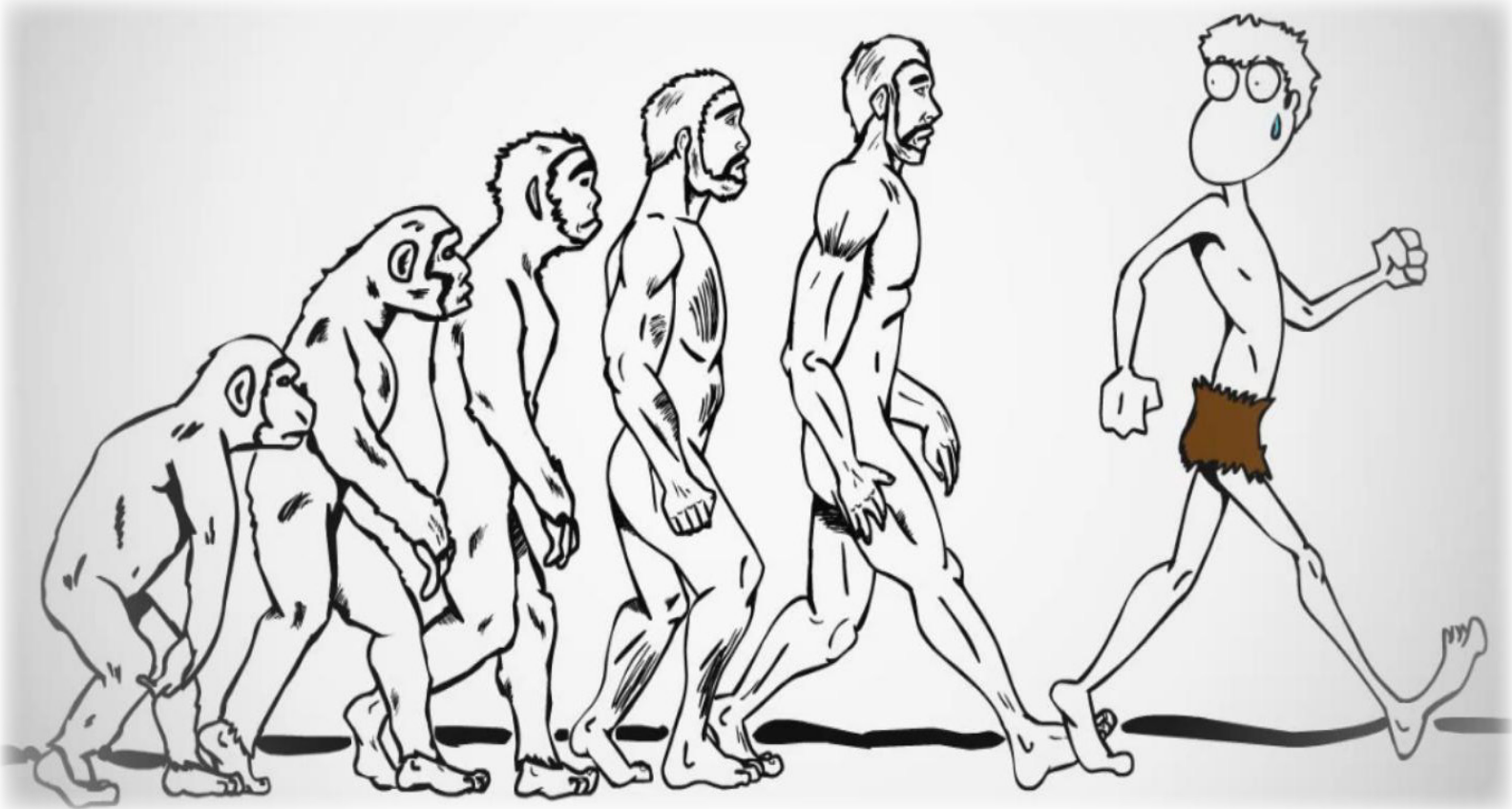

CRU-EVOLUCIÓ

Mira el món diferent!

Una aposta de ciutadania global
des de l'escola

BAT - educació

EDUCACIÓ

Els infopobres

OBJECTIUS

- o Comprendre la importància de l'educació per combatre la pobresa.
- o Debatesobre l'analfabetisme i l'analfabetisme digital.
- o Reflexionar sobre les possibilitats d'internet com a mitjà educatiu.

CONTINGUTS

- o La tecnologia i la ciència com a eines educatives i com a oportunitat.
- o El concepte del desenvolupament tecnològic.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- o Concebre la tecnologia com una interrelació de diferents àmbits de coneixements (tècnic, científic, històric, econòmic i social) que tenen com a finalitat satisfer determinades necessitats de les persones i contribuir al desenvolupament de la societat.
- o Valorar críticament les repercussions (socials, econòmiques, ambientals, entre d'altres) de l'activitat tecnològica en la vida de les persones, tant individualment com col·lectiva.
- o Desenvolupar una consciència cívica, crítica, autònoma i compromesa amb la construcció d'una societat democràtica, justa i equitativa, basada en el compliment dels drets humans.

DESENVOLUPAMENT

- o Proposem una activitat de lectura d'un text amb una posterior reflexió i posada en comú.
- o Es pot repartir el text a cada alumne, per parelles o bé a petits grups d'alumnes.
- o El text ens parla del concepte de "bretxa tecnològica", on es reflexiona sobre l'accés a internet i a la tecnologia i com aquest accés pot influir en el desenvolupament de persones, col·lectius i societats.
- o Un cop acabada la lectura, proposem algunes preguntes per ajudar a la reflexió. Aquestes preguntes poden ser contestades individualment o en grup.
- o Per finalitzar l'activitat, es farà una posada en comú arribant a conclusions i consensos.
- o Aportem textos complementaris per ampliar la informació sobre l'accés a l'educació com a dret humà universal i com a motor de desenvolupament i canvi.

Una anécdota como ilustración: estaba en Perú recientemente, durante la campaña electoral, participando en un encuentro sobre nuevas tecnologías y modernidad y vinieron todos los candidatos a dar sus opiniones. Vino Alejandro Toledo, con mucha sinceridad, mucho calor humano y dijo: «Estoy regresando de Davos, donde pude encontrarme con mi viejo amigo Bill Gates y me ha prometido que, si mi programa gana las elecciones, él hará todo lo posible para ayudarme a que instalemos Internet en todas las escuelas del país». Y todo el mundo aplaudió. Creo que Toledo confía en Gates. Pero, ¿cuál es la realidad peruana? La realidad es que no hay escuelas en los confines del país; entonces, no hay dónde instalar las computadoras. Segundo, una gran cantidad de escuelas de la ruralidad peruana no tiene electricidad, menos aún tiene teléfonos y, muchas veces, los caminos que llevan a esas escuelas no están asfaltados. Internet, en ese contexto, no aporta gran cosa.

La idea de que Internet nos va a permitir cerrar una brecha choca con una realidad material muy concreta: que Internet, efectivamente, forma parte de la

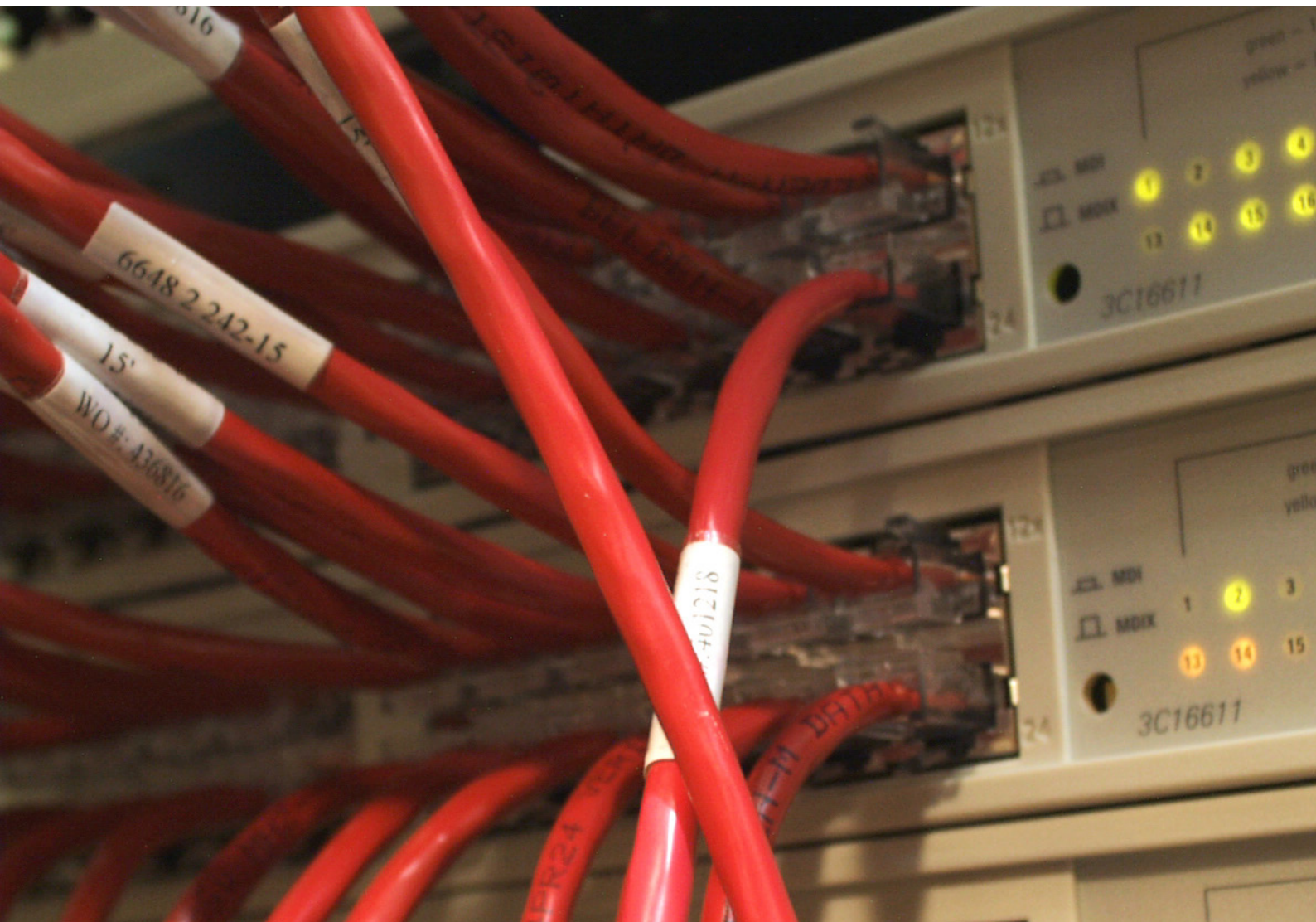
nueva revolución; pero olvidamos que en estos casos hay aún una «vieja revolución» que es la revolución industrial. A pesar de que data de fines del siglo XVIII, la industrial es una revolución aún inconclusa, que no ha llegado a todas partes del planeta... Exacto. Los elementos básicos de la revolución industrial, que son la organización de una administración del Estado, una serie de infraestructuras elementales, carreteras, dispensarios, escuelas, electricidad, teléfono, etcétera no existen. Cuando eso no existe, llega Internet como un marciano en un territorio vacío. Eso no quiere decir que Internet no tenga potencialidades. Pero la ilusión de que Internet por sí mismo va a transformar el mundo y va a hacer que la gente pase de una era medieval al futuro se demostró que no funciona. Para utilizar Internet, mínimamente se necesita estar alfabetizado; se necesita saber teclear en una computadora. Movilizar el ratón. Entonces, todo esto que nosotros utilizamos con los ojos cerrados y que es relativamente fácil, para muchos supone una iniciación, mientras que la radio o la televisión o el cine no suponen ninguna. Esta mínima iniciación, a veces, demanda un esfuerzo colosal. Hay que alfabetizar.

Ignacio Ramonet. Clarín 05/11/2001

PER A LA REFLEXIÓ...

- o Qui són els infopobres?
- o Creus que internet ha contribuït a reduir o augmentar l'escletxa entre el Sud i el Nord?
- o Consideres que internet és un bé de primera necessitat?
- o Podem parlar d'una educació de qualitat sense accés a internet garantit?
- o Estan la ciència i la tecnologia al servei de tota la humanitat?
- o Contribueixen les tecnologies a reduir o eixamplar les diferències entre els éssers humans?

PER SABER-NE MÉS...

En aquest començament de segle XXI, tenim alguns èxits a celebrar. Els nivells educatius de nombrosos països en desenvolupament s'han elevat de manera espectacular. El percentatge d'adults analfabets al món ha disminuït constantment.

L'explosió de les innovacions tecnològiques ha aportat noves possibilitats d'aprenentatge a milions de persones. Hem arribat a un nivell inèdit de creació de capacitat i comprensió en la nostra tasca encaminada a aconseguir l'educació per a tothom. No obstant això, almenys 880 milions d'adults, majoritàriament dones, continuen sent analfabets al món. Hi ha un abisme entre els que tenen accés a les noves tecnologies i els que no en tenen. Dos-cents cinquanta mil milions de nens treballen en condicions sovint perilloses o insalubres. I segons estimacions moderades, més de 110 milions de nens en edat escolar no estan escolaritzats.

No només se'ls està negant una cosa que molts de nosaltres donem per descomptada, se'ls està negant un dret humà fonamental consagrat en instruments internacionals als quals els seus governs s'han adherit, com la Declaració Universal de Drets Humans i la Convenció sobre els Drets de l'Infant: el dret a l'educació. És més, s'està privant a les comunitats a les quals pertanyen aquests nens no només d'una mà d'obra futura composta per ciutadans sans, alfabetitzats i aptes per a l'ocupació: se'ls estan negant els fonaments del desenvolupament i un lloc en l'economia mundial. De fet, se'ls està negant el futur.

La dimensió més tràgica i injusta d'aquesta situació és la següent: dels més de 110 milions de nens que haurien d'estar escolaritzats i no ho estan, les dues terceres parts són nenes. Per a elles, la denegació dels drets humans és doble. També se'ls nega una cosa proclamada a la primera pàgina de la Carta de les Nacions Unides: la igualtat de drets entre homes i dones. En

termes tant de moralitat com de mortalitat, la negació dels drets de les nenes comença en la primera infància. Quan s'ha de triar entre educar un nen o una nena, és més probable que aquesta última romangui a la llar. Quan és necessari complementar els ingressos de la família, se sol enviar a les nenes a treballar. Tot i que les nenes vagin a l'escola, sovint s'han d'ocupar de tasques domèstiques a costa de les seves tasques escolars.

Quan queden embarassades, les polítiques escolars les obliguen a abandonar el centre. Quan els pares pensen en el futur de les seves filles perceben generalment l'educació no com una ajuda, sinó com un obstacle per a l'èxit del casament i la maternitat. I si es produeix una tragèdia, ja sigui en forma de malaltia o de conflicte, desplaçament o dificultats materials, les dones i les nenes, dels 65 als 5 anys d'edat, són les que més probablement assumiran la càrrega de mantenir la família i la llar.

Res il·lustra millor el pes que recau en elles que els efectes del VIH / SIDA. Les nenes tenen més probabilitats que els nens d'haver de tenir cura d'un membre de la família malalt i ajudar a mantenir el funcionament de la llar. Al privar d'educació bàsica se'ls denega informació sobre la manera de protegir-se contra el virus. Sense els beneficis d'una educació, corren el risc de ser obligades a tenir relacions sexuals precoces, i per tant de contraure la infecció. Així, paguen amb escreix el preu mortal de no obtenir una educació.

Però de la mateixa manera, l'educació és l'instrument mitjançant el qual poden trencar el cercle viciós de la SIDA i la ignorància. La clau de totes les portes que mantenen a les nenes fora de l'escola -la pobresa, la desigualtat i els conflictes- rau en l'educació bàsica per a tothom.

Kofi Annan. Ex-Secretari General de les Nacions Unides, 2000.

Amb el suport de

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

Cru-Evolució - Fundació PROIDE

Sant Joan de La Salle, 42 08022 Barcelona. Telèfon 932.377.180.
www.cruevolucio.fundacioproide.org / proide@fundacioproide.org